

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ
UNIVERSITY OF PATRAS

ΑΝΟΙΚΤΑ ακαδημαϊκά
μαθήματα ΠΠ

Συνεταιριστική Οικονομία

Ενότητα 1: Εισαγωγή στους Συνεταιρισμούς

Κοντογεώργος Αχιλλέας

Σχολή Οργάνωσης και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών

Προϊόντων & Τροφίμων (Δ.Ε.Α.Π.Τ.)

Ενότητα 1: Εισαγωγή στους Συνεταιρισμούς

Σκοποί ενότητας – Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την ολοκλήρωση της ενότητας οι φοιτητές θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις απαραίτητες γνώσεις ώστε:

- Να είναι σε θέση να κατανοούν την έννοια του συνεργατισμού και να μπορούν να ορίσουν ένα συνεταιρισμό.
- Να περιγράφουν και να αναλύουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των συνεταιρισμών, τους στόχους και τους τρόπους επίτευξης τους σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις επίτευξης τους καθώς επίσης και τους οικονομικούς μηχανισμούς στους οποίους στηρίζεται η διαδικασία επίτευξης των στόχων των συνεταιρισμών
- Να είναι σε θέση να κατανοούν τις διαφορές μεταξύ του Συνεταιρισμού – Συνδικαλισμού και κράτος.
- Τέλος, να κατανοήσουν την σημαντικότητα μέσω αριθμητικών δεδομένων της σημασίας των συνεταιρισμών στην οικονομική ζωή της χώρας και της Ευρώπης.

Περιεχόμενα ενότητας

- Η έννοια του συνεργατισμού
- Ο ορισμός των συνεταιρισμών
- Τα Χαρακτηριστικά γνωρίσματα των συνεταιρισμών
- Οι Στόχοι των συνεταιρισμών
- Τα μέσα επίτευξης των στόχων των συνεταιρισμών
- Οι οικονομικοί μηχανισμοί επίτευξης των στόχων των συνεταιρισμών
- Οι Προϋποθέσεις επίτευξης των στόχων των συνεταιρισμών
- Συνεταιρισμός – συνδικαλισμός – κράτος
- Στοιχεία δραστηριοτήτων συνεταιρισμών

Η Έννοια του Συνεργατισμού

Συνεργατισμός (Cooperativism) ή Συνεταιριστικό Κίνημα (Cooperative Movement) ονομάζεται η εθελοντική συνεργασία των ανθρώπων, με βάση ορισμένες αρχές και πνεύμα αλληλοβοήθειας, για τη βελτίωση της οικονομικής και κοινωνικής κατάστασής τους.

- "Ο σύγχρονος Συνεργατισμός υπήρξε προϊόν του κεφαλαιοκρατισμού και προέκυψε από **αντίδραση κατά των αδικιών, υπερβολών και καταχρήσεων του συστήματος** αυτού σε βάρος των ασθενέστερων λαϊκών τάξεων καθώς και κατά της αναρχίας και αρρυθμίας, που προκαλεί τούτο στην οικονομία (στην παραγωγή, στην κατανάλωση, στις σχέσεις μεταξύ παραγωγών και καταναλωτών, κ.λ.π.) (Γραμματικοπουλος, 1960)
- "Ο Συνεργατισμός είναι ένα **σύστημα οικονομικοκοινωνικό**, ένα σύνολο από πεποιθήσεις, αρχές, κατευθύνσεις και τρόπους ενέργειας στον οικονομικοκοινωνικό τομέα, που εάν εφαρμοστούν σωστά (σε έκταση και σε βάθος), τότε θα μπορέσει **ο κάθε άνθρωπος, η ανθρωπότητα ολόκληρη, να ζήσει πολύ καλύτερα**" (Κλήμης, 1980)

Η Έννοια του Συνεργατισμού

Πολλοί και διαφορετικοί ορισμοί έχουν διατυπωθεί κατά καιρούς από διάφορους επιστήμονες για την έννοια του συνεταιρισμού, που η διαφοροποίηση τους βασικά οφείλεται στο γεγονός ότι ο καθένας από αυτούς δίνει έμφαση σε διαφορετικά χαρακτηριστικά ή σκοπούς του συνεταιρισμού.

- **Ο Νόμος 602/1915 "Περί Συνεταιρισμών" ορίζει ότι:** "Ο συνεταιρισμός είναι εταιρεία η οποία έχει κεφάλαιο μεταβλητό, αποτελείται από συνεταίρους των οποίων ο αριθμός είναι επίσης μεταβλητός και επιδιώκει με την συνεργασία των συνεταίρων την προαγωγή της ιδιωτικής οικονομίας καθενός από αυτούς".
- "Ο συνεταιρισμός είναι όργανο αυτοβοήθειας ασθενών οικονομικά προσώπων, δημιουργούμενος με την ένωση των μικρών κατά μέρος δυνάμεων σε μια μεγάλη ομοειδή δύναμη, που τίθεται στη διάθεση του καθενός για την καλύτερη άσκηση της επαγγελματικής και οικιακής του οικονομίας". **(Θ. Τζωρτζάκης)**

Η Έννοια του Συνεργατισμού

- "Ο συνεταιρισμός είναι **ελεύθερη και ισότιμη τοπική προσωπική ένωση** ασθενών οικονομικά ατόμων, προς αυτοβοήθεια με την από κοινού διεξαγωγή επιχειρήσεως, από την οποία ωφελούνται ανάλογα με την συναλλαγή τους μ' αυτή". (Καθ. Δ. Καλιτσουνάκης)
- "Ο συνεταιρισμός είναι μια **ελεύθερη ένωση προσώπων** που ασκούν ομοειδή οικονομική επιχείρηση ή είναι της ίδιας κοινωνικής κατηγορίας (αγρότες, καταναλωτές, κ.ά.) και αποβλέπει στην προαγωγή της οικονομίας των μελών του, έχει δημοκρατικό χαρακτήρα και μορφωτική αποστολή για τα μέλη του". (Καθ. Διον. Μαυρόγιαννης)
- "Ο συνεταιρισμός είναι **μια επιχείρηση** που αποκτάται και ελέγχεται εθελοντικά από τα μέλη του, και λειτουργεί από αυτούς και γι' αυτούς σε βάση μη κερδοσκοπική ή στο κόστος. (Marvin A. Schaars, Καθ. Αγρ. Οικονομικής Wisconsin Η.Π.Α)

Ορισμός Των Συνεταιρισμών

- Η Διεθνής Συνεταιριστική Ένωση (ICA) έδωσε τον εξής ορισμό για το συνεταιρισμό στο Συνέδριο του Μάντσεστερ το 1995: **"Συνεταιρισμός είναι μια αυτόνομη ένωση προσώπων, που συγκροτείται εθελοντικά, για την αντιμετώπιση των κοινών οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών αναγκών και επιδιώξεων τους, δια μέσου μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης"**.

«Αγροτική Συνεταιριστική Οργάνωση είναι αυτόνομη ένωση προσώπων, η οποία συγκροτείται εθελοντικά και επιδιώκει, με την αμοιβαία βοήθεια των μελών της, την οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ανάπτυξη και προαγωγή τους, μέσω μιας συνιδιόκτητης και δημοκρατικά διοικούμενης επιχείρησης».

Νόμος 2810/2000 για τις «Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις»

Σχόλια...

- Όλοι σχεδόν οι ορισμοί του συνεταιρισμού δεν είναι πλήρεις και αυτό γιατί υπάρχουν τόσα πολλά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ή σκοποί του συνεταιρισμού, που αν τυχόν αναφερθούν θα καταστήσουν μακροσκελή τον ορισμό του και συνεπώς πρακτικά αχρησιμοποίητο.
- Ο συνεταιρισμός **δεν είναι** ούτε **αμιγής οικονομική μονάδα**, όπως π.χ. είναι οι **κεφαλαιακές** εταιρίες, ούτε είναι **αμιγής κοινωνική οργάνωση**, όπως είναι τα διάφορα **κοινωνικά ιδρύματα**.

Να θυμάστε...

- Συνεταιρισμός είναι ένας **μικτός οικονομικο-κοινωνικός θεσμός** που αποβλέπει **ταυτόχρονα** στη **βελτίωση** της **οικονομικής** κατάστασης και στην **εξύψωση** της **κοινωνικής** και **πολιτιστικής** θέσης των μελών του.

Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα των Συνεταιρισμών

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των συνεταιρισμών είναι:

1. **Ο συνεταιρισμός είναι οικονομική οργάνωση**, είναι δηλ. μια επιχειρηματική μονάδα, διότι πραγματοποιεί διάφορες οικονομικές δραστηριότητες (παραγωγή αγροτικών προϊόντων, μεταποίηση, εμπορία, προμήθειες αγροχημικών και λοιπών αγαθών, πιστωτικές και ασφαλιστικές εργασίες).
2. **Ο συνεταιρισμός είναι ένωση προσώπων και όχι κεφαλαίων**, διότι η συγκρότηση και λειτουργία του στηρίζεται στα πρόσωπα και όχι στα κεφάλαια. Για το λόγο αυτό και το ύψος της συνεταιριστικής μερίδας είναι χαμηλό, για να μπορούν, δηλαδή, περισσότερα άτομα να γίνουν μέλη του συνεταιρισμού και από τα πολλά μέλη να συγκεντρωθούν τα απαιτούμενα κεφάλαια και όχι να διατεθούν από λίγα άτομα.

Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα των Συνεταιρισμών

3. **Ο συνεταιρισμός συγκροτείται εθελοντικά**, που σημαίνει ότι κάποιος γίνεται μέλος με τη δική του θέληση και μόνο και όχι ύστερα από κάποια πίεση ή εξαναγκασμό.
4. **Ο συνεταιρισμός είναι μια δημοκρατικά διοικούμενη επιχείρηση**, με μια διοίκηση εκλεγμένη από τη βάση, με δημοκρατικές διαδικασίες, η οποία λειτουργεί επίσης με βάση τις αρχές της Δημοκρατίας, δηλαδή σύμφωνα με τους κανόνες της πλειοψηφίας, και
5. **Οι σκοποί των Συνεταιρισμών είναι ταυτόχρονα οικονομικοί, κοινωνικοί και πολιτιστικοί**, δηλαδή καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και όχι μόνο οικονομικών, αν και είναι κατά βάση οικονομικές οργανώσεις.

Οι Στόχοι Των Συνεταιρισμών

Βασικός στόχος και σκοπός ύπαρξης των συνεταιρισμών είναι η **ευημερία των μελών** τους, δηλαδή η **βελτίωση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής θέσης** τους και αναλύεται στους εξής επιμέρους σκοπούς:

1.Μεγιστοποίηση των ωφελειών, με την επίτευξη υψηλότερων τιμών και μεγαλύτερων ποσοτήτων πώλησης αγροτικών προϊόντων των μελών τους και συνεπώς μεγαλύτερου εισοδήματος.

2.Ελαχιστοποίηση των δαπανών, παραγωγής αλλά και προσφοράς υπηρεσιών των συνεταιρισμών προς τα μέλη τους, με τη μείωση του κόστους μεταποίησης και εμπορίας των αγροτικών προϊόντων τους και τη διάθεση αγροτικών εφοδίων σε χαμηλές τιμές, με αποτέλεσμα να αυξάνονται τα καθαρά εισοδήματα των μελών του συνεταιρισμού.

3.Προσφορά περισσότερων υπηρεσιών στα μέλη τους, πέρα από τις βασικές λειτουργίες αγροτικής πίστης, όπως είναι η προμήθεια εφοδίων, η μεταποίηση και διάθεση αγροτικών προϊόντων κλπ.

Οι Στόχοι Των Συνεταιρισμών

4. Προσφορά καλύτερων υπηρεσιών στα μέλη τους, π.χ. η αγορά όλων των ποσοτήτων των προϊόντων των μελών, η άμεση πληρωμή των μελών κατά την αγορά των προϊόντων τους, η τιμολόγηση των προϊόντων με βάση την ποιότητά τους κλπ.

5. Εξασφάλιση κοινωνικής δικαιοσύνης στα μέλη τους, έτσι ώστε η τιμή των προϊόντων που παραδίδουν τα μέλη στο συνεταιρισμό να είναι ανάλογη με την ποιότητά τους, αλλά και οι τιμές των πωλουμένων προϊόντων από το συνεταιρισμό στους καταναλωτές να είναι επίσης ανάλογες με την ποιότητά τους.

6. Διαφύλαξη της υγείας των καταναλωτών, με τη διάθεση σ' αυτούς προϊόντων εξασφαλισμένης ποιότητας, αγνών και ανόθευτων, και

7. Βελτίωση του μορφωτικού επιπέδου των μελών τους, με την εκπαίδευση, τα διάφορα σεμινάρια, διαλέξεις, περιοδικά, βιβλία κατανοητά από τους παραγωγούς-μέλη, τη συνεχή και πλήρη ενημέρωσή τους κλπ.

Μέσα επίτευξης των στόχων των Συνεταιρισμών

Οι τρόποι επίτευξης των στόχων των συνεταιρισμών είναι μέσα από τις **δραστηριότητες** τους όπως αυτές αναφέρονται στα καταστατικά και στους νόμους των Συνεταιρισμών. Π.χ:

1. **Η προμήθεια και διανομή γεωργικών εφοδίων στους αγρότες**, από τους αγροτικούς συνεταιρισμούς και η προμήθεια και διάθεση καταναλωτικών αγαθών στους καταναλωτές από τους καταναλωτικούς συνεταιρισμούς
2. **Η συλλογική παραγωγή αγροτικών προϊόντων**, με την πραγματοποίηση από κοινού πολλών ή και όλων των καλλιεργητικών φροντίδων στις διάφορες καλλιέργειες, π.χ. στην καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών των καλλιεργειών, στην από κοινού χρήση ακριβών μηχανημάτων, όπως βαμβακοσυλλεκτικών μηχανών, ψεκαστικών μηχανημάτων μεγάλης απόδοσης, μεταφορικών μέσων κλπ.

Μέσα επίτευξης των στόχων των Συνεταιρισμών

3. **Η μεταποίηση αγροτικών προϊόντων**, για την ευκολότερη διάθεσή τους και την εξασφάλιση καλύτερων τιμών και εισοδήματος.
4. **Η εμπορία αγροτικών προϊόντων**, η οποία πρέπει να αποτελεί το κύριο έργο των συνεταιρισμών και το κλειδί για την επίτευξη υψηλότερων εισοδημάτων στα μέλη.
5. **Η άσκηση πιστωτικών εργασιών**, για την έγκαιρη εκτέλεση των διαφόρων παραγωγικών διαδικασιών που θα συμβάλλουν στη βελτίωση της κατάστασης των μελών, και
6. **Η ασφάλιση κεφαλαίων και προϊόντων**, για την εξασφάλιση των εισοδημάτων στα μέλη από αντίξοες συνθήκες (χαλάζι, παγωνιά κλπ.)

Οικονομικοί μηχανισμοί επίτευξης των στόχων των Συνεταιρισμών

ΔΥΟ οι βασικοί μηχανισμοί επίτευξης των στόχοι των συνεταιρισμών :

1. Η επίτευξη «οικονομιών μεγέθους».

Η δραστηριότητα αυτή σχετίζεται με το μέγεθος (όγκος) κάθε ενέργειας του συνεταιρισμού.

Έτσι, η ανάληψη της μεταποίησης των αγροτικών προϊόντων **όλων των μελών** από το συνεταιρισμό θα συντελέσει στη μεγιστοποίηση των ωφελειών γιατί θα βελτιωθεί η αποδοτικότητα λειτουργίας του συνεταιρισμού, με την καλύτερη αξιοποίηση του εργοστασίου αφού θα επεξεργαστεί μεγάλη ποσότητα προϊόντων και θα έχει χαμηλότερο κόστος παραγωγής μεταποιημένων προϊόντων και συνεπώς υψηλότερο εισόδημα για τα μέλη του.

Οικονομικοί μηχανισμοί επίτευξης των στόχων των Συνεταιρισμών

2. Η Διαπραγματευτική Δύναμη του Συνεταιρισμού.

Σχετίζεται με τον **όγκο συναλλαγών** με τρίτους. Ένας συνεταιρισμός έχει μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη όσο μεγαλύτερο αριθμό μελών διαθέτει και όσο μεγαλύτερη ποσότητα προϊόντων ή εφοδίων διακινεί ή προμηθεύεται για τα μέλη του.

Ο συνεταιρισμός μέσω της μεγαλύτερης διαπραγματευτικής του δύναμης πετυχαίνει υψηλότερες τιμές για τα προϊόντα που πουλά ή χαμηλότερες για τις προμήθειες που αγοράζει για τα μέλη του.

Προϋποθέσεις επίτευξης των σκοπών των Συνεταιρισμών

- 1. Ο μεγάλος αριθμός μελών των Συνεταιρισμών.** Είναι γεγονός, ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των μελών των συνεταιρισμών, τόσο μεγαλύτερες είναι οι διαχειριζόμενες ποσότητες προϊόντων και κατ' επέκταση τόσο μεγαλύτερη είναι η διαπραγματευτική δύναμη και οι οικονομίες μεγέθους και συνεπώς και οι ωφέλειες για τα μέλη τους.
- 2. Ο μεγάλος όγκος συναλλαγών του κάθε μέλους με τον Συνεταιρισμό του.**
Αν όλα τα μέλη του συνεταιρισμού παραδίδουν ή διακινούν όλη την ποσότητα των προϊόντων τους και προμηθεύονται όλα τα γεωργικά εφόδιά τους μέσα από το συνεταιρισμό τους, τότε ο συνεταιρισμός πετυχαίνει μεγαλύτερη διαπραγματευτική δύναμη και μεγαλύτερες οικονομίες μεγέθους και συνεπώς μεγαλύτερες ωφέλειες για τα μέλη του.

Προϋποθέσεις επίτευξης των στόχων των Συνεταιρισμών

3.Η ορθολογική οργάνωση και αξιοκρατική στελέχωση των Συνεταιρισμών.

Με τη σωστή οργάνωση των συνεταιρισμών σε διάφορα τμήματα και τη σωστή στελέχωση των τμημάτων αυτών με ικανά στελέχη, οι συνεταιρισμοί θα μπορούν να λειτουργούν αποδοτικά, δηλαδή, να προσφέρουν ή να παράγουν το μεγαλύτερο δυνατό έργο με το μικρότερο δυνατό κόστος και έτσι να ωφελούνται περισσότερο τα μέλη τους. και

4.Η επαρκής και έγκαιρη χρηματοδότηση των Συνεταιρισμών. Για να λειτουργήσουν σωστά και αποτελεσματικά οι συνεταιρισμοί (χαμηλότερο κόστος, καλύτερη ποιότητα προϊόντων κλπ.) θα πρέπει να χρηματοδοτούνται έγκαιρα και επαρκώς για να αναπτύξουν τις δραστηριότητές τους και να προκύψουν έτσι ωφέλειες για τα μέλη τους.

Συνεταιρισμός – συνδικαλισμός - κράτος

3 εντελώς διαφορετικοί θεσμοί:

- **Ο Συνεταιρισμός**, είναι **οικονομική μονάδα**, γιατί πραγματοποιεί οικονομικές δραστηριότητες (π.χ. παραγωγή, μεταποίηση, εμπορία προϊόντων, πιστωτικές και ασφαλιστικές εργασίες κλπ.). Παράλληλα όμως, ο συνεταιρισμός προσφέρει στα μέλη του και στην κοινωνία κοινωνικό και πολιτιστικό έργο και εδώ ακριβώς είναι η ιδιαίτερη διαφορά των συνεταιρισμών από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.
- **Ο συνδικαλισμός**, σημαίνει επαγγελματικό σωματείο, το οποίο δεν είναι οικονομική μονάδα και συνεπώς δεν πραγματοποιεί οικονομικές δραστηριότητες. Κάνει **διαπραγματεύσεις** και **κινητοποιήσεις (διεκδικήσεις)** για τη βελτίωση της οικονομικής αλλά και κοινωνικής και πολιτιστικής θέσης των μελών του.
- **Το κράτος**, δηλαδή οι διάφοροι κρατικοί οργανισμοί ή δημόσιες υπηρεσίες κάνουν μόνο **πολιτική**, δηλαδή παίρνουν διάφορα μέτρα για τη βελτίωση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής θέσης όλων των πολιτών της χώρας.

Συνεταιρισμός – συνδικαλισμός – κράτος

- Οι τρεις θεσμοί (Συνεταιρισμός, Συνδικαλισμός και Κράτος), επιδιώκουν τους **ίδιους στόχους**, δηλαδή τη βελτίωση της οικονομικής, κοινωνικής και πολιτιστικής θέσης των ανθρώπων – μελών τους.

Όμως η μεγάλη διαφορά βρίσκεται στον τρόπο ή τα μέσα επίτευξης αυτών των στόχων. Δηλαδή:

- **Ο Συνεταιρισμός** πετυχαίνει τους στόχους του με τις οικονομικές δραστηριότητές του,
- **Ο Συνδικαλισμός** με τις διαπραγματευτικές διαδικασίες και
- **Το Κράτος** με την πολιτική του, δηλαδή με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και αποφάσεών του.

Πίνακας 2.1: Απασχόληση στη γεωργία και συμμετοχή του ακαθάριστου γεωργικού προϊόντος στο ΑΕΠ των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2005

Α/α	Χώρα – Μέλος	Απασχολούμενοι στη γεωργία (%)	Ακαθάριστο Γεωργικό Προϊόν στο ΑΕΠ (%)
1	Βέλγιο	2,1	0,8
2	Τσεχία	4,1	1,0
3	Δανία	3,2	1,2
4	Γερμανία	2,3	0,6
5	Εσθονία	5,8	1,9
6	Ελλάδα	12,4	4,7
7	Ισπανία	5,2	2,3
8	Γαλλία	3,8	1,3
9	Ιρλανδία	5,9	1,7
10	Ιταλία	4,1	1,7
11	Κύπρος	4,5	1,0
12	Λετονία	12,6	2,5
13	Λιθουανία	14,8	2,5
14	Λουξεμβούργο	1,7	1,3
15	Ουγγαρία	4,8	1,7
16	Μάλτα	1,7	1,3
17	Ολλανδία	3,3	1,7
18	Αυστρία	5,3	1,0
19	Πολωνία	17,1	2,5
20	Πορτογαλία	11,8	1,7
21	Σλοβενία	8,9	1,8
22	Σλοβακία	4,9	1,2
23	Φιλανδία	4,9	0,9
24	Σουηδία	2,3	0,4
25	Αγγλία	1,4	0,4
Μέσος Όρος ΕΕ 15		3,7%	1,3%
Μέσος Όρος ΕΕ 25		4,9%	1,3%

487.000
Απασχολούμενοι
(12,7% του ενεργού
πληθυσμού, 2012)

πηγή: European Commission, (Eurostat & DG Agricultural and Rural development) FAO et UNSO

Πίνακας 2.4: Οι μεγαλύτεροι συνεταιρισμοί σε επιλεγμένες χώρες της ΕΕ (μερίδιο αγοράς πάνω από 10%)

Χώρα	Συνεταιρισμός	Τομέας	Market share (%)
Αυστρία	Bergenlandmilch	Γαλακτοκομικά	36
Βέλγιο	AVEVE	Εφόδια & Υψηρεσίες	25
»	BELGOMILK	Γαλακτοκομικά	20
»	COVAVEE	Κρέας	20
»	VMV	Φρούτα & Λαχανικά	20
»	BZU	Γαλακτοκομικά	10
Δανία	Danish Crown	Σφαγεία	80
»	MD Foods	Γαλακτοκομικά	90
»	DLG	Εφόδια	27
»	Landsforeningen Den locale Andel	Εφόδια	25
»	Steff Houlberg	Σφαγεία	12
Φιλανδία	Osuuskunta Metsaliitto	Δασικά	33
»	Valio	Γαλακτοκομικά	69
»	Hankkija	Εφόδια	41
»	Atria Ltd.	Κρέας	31
»	HK Ruokatalo	Κρέας	28
Ιταλία	Gruppo Conserve	Φρούτα & Λαχανικά	40
»	Gruppo Cavivo	Κρασί	12
»	AVI-COOP	Πουλερικά & Λαγομορφα	15
Σουηδία	Arla	Γαλακτοκομικά	64
»	Swedish Meats	Κρέας	75
Εσθονία	E-Piim	Γαλακτοκομικά	15
»	Saaremaa	Γαλακτοκομικά /Κρέας	10
»	Estonian Animal Breed	Ζωοτροφές	100
»	Central Ooil	Δημητριακά (έλαια)	50
Λιθουανία	KOTENAS	Εμπόριο ελαιουχων σπορών	10
»	VEGETABLE CENTRE	Εμπόριο Λαχανικών	25

Πηγή: COGECA; 2000, Estonian Co-operative Association; 2001, & Lithuanian Association of Agricultural Cooperative; 2001.

Πίνακας 2.5: Οι τριάντα μεγαλύτεροι Ευρωπαϊκοί Συνεταιρισμοί (με βάση τον κύκλο εργασιών)

Όνομα Συνεταιρισμού	Χώρα	Τομέας Δραστηριοτήτων	Κύκλος Εργασιών (σε εκατ.€)
Metsäliitto	Φιλανδία	Δασικά	8,300
Bay Wa	Γερμανία	Γεωργικά Εφόδια	5,891
Arla Foods	Σουηδία – Δανία	Γαλακτοκομικά	5,460
Danish Crown	Δανία	Κρέατα	5,420
Friesland Cobero Dairy Foods	Ολλανδία	Γαλακτοκομικά	4,575
Kerry	Ιρλανδία	Γαλακτοκομικά	3,693
Campina	Ολλανδία	Γαλακτοκομικά	3,655
Agravis	Γερμανία	Γεωργικά Εφόδια	3,380
Svenska Lantmänen	Σουηδία	Γεωργικά Εφόδια	3,100
Terrena	Γαλλία	Γεωργικά Εφόδια	2,973
Union IN VIVO	Γαλλία	Σιτηρά, Γεωργικά Εφόδια	2,727
Humana Milchunion	Γερμανία	Γαλακτοκομικά	2,444
Nordmilch	Γερμανία	Γαλακτοκομικά	2,226
Glanbia	Ιρλανδία	Γαλακτοκομικά	2,110
SOCOPA	Γαλλία	Κρέατα	1,930
Flora Holland	Ολλανδία	Κηπευτικά	1,919
DLG	Δανία	Γεωργικά Εφόδια	1,880
Sodiaal	Γαλλία	Γαλακτοκομικά	1,870
Irish Dairy Board	Ιρλανδία	Γαλακτοκομικά	1,791
TEREOS	Γαλλία	Ζάχαρη	1,729
Valio Group	Φιλανδία	Γαλακτοκομικά	1,600
Bloemenveiling	Ολλανδία	Κηπευτικά	1,598
The Greenery	Ολλανδία	Κηπευτικά	1,570
RWZ Rhein-Main	Γερμανία	Γεωργικά Εφόδια	1,543
RWA	Αυστρία	Γεωργικά Εφόδια	1,530
Södra	Σουηδία	Δασικά	1,400
Bretagne	Γαλλία	Πολλαπλών Δραστηριοτήτων	1,370
CECAB	Γαλλία	Πολλαπλών Δραστηριοτήτων	1,348
AGRIAL	Γαλλία	Πολλαπλών Δραστηριοτήτων	1,328
Consum-Breda	Ολλανδία	Πολλαπλών Δραστηριοτήτων	1,321

Πηγή: COGECA (www.copa-cogeca.org)

Πίνακας 2.6: Συνεταιρισμοί και μερίδια αγοράς για επιλεγμένους τομείς και χώρες της ΕΕ

	Αυστρία	Βέλγιο	Δανία	Γερμανία	Ελλάδα	Φιλανδία	Γαλλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Λουξεμβούργο	Ολλανδία	Πορτογαλία	Ισπανία	Σουηδία	UK	Τσεχία	Πολωνία
Γαλακτοκομικά																	
Γαλακτοκομικά	94	50	95			96		97	38		82		40		55		75
Γάλα				70	35		49			80		82		95		55	
Τυρίδα					50												
Κρέας																	
Κρέας				30		69								40		25	
Χοιρινό		20							12		35		25		25		
Βοδινό	20						34		15						10		
Σφαγεία			89					70									
Γεωργικές εισροές - εφόδια																	
Εφόδια			57	50		41					54		70	70			32
Λιπάσματα							60			75					30		
Σιτηρά	65				49		74		17	75			35		25		
Feeding stuff							45			60							
Σπόροι και φυτά																	
Χονδρικό								65									
Αυγά			50			50	40		8					20	15		
Άμυλο			79								100						
Ελαιόλαδο					60				11				75				
Κρασί				40	50		52		55			49	70				
Φρούτα & Λαχανικά		72	20						25			45	30		32	28	8
Λουλούδια																	
Ελαιουχα											95						
Βαμβάκι															50	3	
Δασικά					20												
Ζωοτροφές						33								60			
Γουναρικά						100											
Ζάχαρη			97														
Καπνός	100						28		7		63						
Αυγά							100		30								

Πηγή: COGECA; 2000, Polish National Council of Co-operatives; 2001, Association of Agricultural Co-operatives and Companies of the Czech Republic; 2001.

Πίνακας 2.1: Κοινωνικά-οικονομικά μεγέθη των συνεταιρισμών της Ευρώπης για το 2005*

	Βέλγιο	Δανία	Γερμανία	Ελλάδα	Ισπανία	Φιλανδία	Γαλλία	Ιρλανδία	Ιταλία	Ολλανδία	Σουηδία	Σύνολο
Κύκλος εργασιών (εκτ €)	2750	18850	37000	1040	14190	13300	67000	12400	27070	45160	12600	251360
Αριθμός Συνεταιρισμών	355	14	3286	6370	4175	48	3500	99	5164	44	34	23089
Μέλη (σε χιλ)	35,8	81,5	2385,0	714,0	932,1	215,0	580,0	197,9	783,8	143,1	300,0	6368,3
Εργαζόμενοι (σε χιλ)	20,0	35,0	120,0		78,4	45,2	150,0	35,3	86,1	59,6	30	659,6
												M.O.
Κύκλος εργασιών /Συνεταιρισμό (εκτ €)	7,75	1346,43	11,26	0,16	3,40	277,08	19,14	125,25	5,24	1026,36	370,59	10,89
Μέλη / Συνεταιρισμό	101	5821	726	112	223	4479	166	1999	152	3253	8824	276
Κύκλος εργασιών (1000€) /Μέλος	76,82	231,29	15,51	1,46	15,22	61,86	115,52	62,66	34,54	315,50	42,00	39,47
Εργαζόμενοι / Συνεταιρισμό	56,3	2500	36,5		18,8	941,7	42,9	356,5	16,7	1354,5	882,4	28,6
Εργαζόμενοι / Μέλος	0,6	0,4	0,1		0,1	0,2	0,3	0,2	0,1	0,4	0,	0,10

Πηγή: Agricultural Cooperatives in Europe, COGECA November 2005 (www.copa-cogeca.be)

(*) Σημείωση: Τα στοιχεία για τις χώρες Ελλάδα, Ιρλανδία και Ολλανδία είναι από το 2002

Albert Einstein (1879 – 1955)

Every kind of peaceful cooperation among men is primarily based on mutual trust and only secondarily on institutions such as courts of justice and police.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Πανεπιστήμιο Πατρών, Αχιλλέας Κοντογεώργος. «Συναιτεριστική Οικονομία». Έκδοση: 1.0. Πάτρα 2015. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <https://eclass.upatras.gr/courses/DEAPT147/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Μη Εμπορική Χρήση Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Ως **Μη Εμπορική** ορίζεται η χρήση:

- που δεν περιλαμβάνει άμεσο ή έμμεσο οικονομικό όφελος από την χρήση του έργου, για το διανομέα του έργου και αδειοδόχο
- που δεν περιλαμβάνει οικονομική συναλλαγή ως προϋπόθεση για τη χρήση ή πρόσβαση στο έργο
- που δεν προσπορίζει στο διανομέα του έργου και αδειοδόχο έμμεσο οικονομικό όφελος (π.χ. διαφημίσεις) από την προβολή του έργου σε διαδικτυακό τόπο

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (1/2)

Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Πίνακες

Πίνακας 2.1, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7: Κοντογεώργος, Α., (2008). “Διερεύνηση της Εφαρμογής Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας στις Αγροτικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις και η Συμβολή αυτών στα Οικονομικά τους Μεγέθη”, Διδακτορική Διατριβή. Τομέας Αγροτικής Οικονομίας, Γεωπονική Σχολή, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

